

DE TOESPRAAK

Thema's: Herdenken nu, Na de Tweede Wereldoorlog

Locatie: Berlijn, Duitsland

Door: Jantien Fick

Ieder jaar wordt op 27 januari, 'der Tag des Gedenkens an die Opfer des Nationalsozialismus', een toespraak gehouden in de Bundestag in Berlijn. Op deze dag werden in 1945 de concentratiekampen Auschwitz en Birkenau in Polen bevrijd. In de toespraak wordt vaak benoemd dat herdenken geen leeg ritueel mag worden. Maar zit dit 'lege ritueel' niet in al de toespraak zelf? Hoe kunnen wij herdenken – en de waarde van herdenken – meenemen in ons dagelijks leven?

Scène voor één of meerdere acteurs, hieronder geschreven als monoloog

ACTEUR

Mensen zijn boos, zijn bang
Doen dingen voor elkaar
Dingen waar we het liever niet over hebben
Dingen die we willen vergeten
Mensen vergeten

Mensen herinneren, zijn verdrietig
Mensen voelen niets
Mensen snappen niet dat mensen niets voelen
Worden boos

Mensen blijven het maar zeggen
Nog een keer en nog een keer
Opdat het nooit nog eens gebeurt
Het gebeurt
Mensen zien niets

Mensen blijven zeggen dat het nooit meer mag gebeuren
Blijven herinneren
Herinneren in grote huizen, belangrijke huizen
Mensen in nette kleding
Ze blijven het zeggen met de zinnen van het jaar ervoor
Mensen blijven knikken

Mensen gaan naar huis
Eten en vergeten dan
Gaan de straat op
Zijn bang voor vreemden
Mensen leren dat dit anders is

Mensen zijn boos, zijn bang
Mensen willen weg

In januari 2020 speelde de voorstelling 'Die un-unsichtbarkeit (De on-zichtbaarheid)' in Berlijn (regie: Jantien Fick en Alpa Welsch – productiehuis: Bühnenkunstschule). Een voorstelling over hoe er hele groepen mensen onzichtbaar werden gemaakt en hoe wij deze verhalen nu weer zichtbaar kunnen maken.